

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 30 fill.
Külföldi pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
kétzerért 12 fill., többszörért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetmények

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérjével számítottatik.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk rendezettetésben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

921/1907. szám.

Hirdetmény!

A Léva r. t. város közönsége tulajdonát képező „Oroszlán szálloda” a folyó 1907 évi március hó 1-ső napjától kezdődő — legfőbb — egy évig terjedhető időre bérbeadandó oly kikötéssel, hogy a város 15 napi előleges fölmondás mellett a bérleti viszonyt bármikor egyoldalulag megszüntetheti. — A vendéglő épületének esetleg néhány hét múlva megkezdhető lerombolása esetén, azon telken vagy a piactéren bérlő költségen emelendő — helypénz fizetésétől mentes — sátorban vagy más helyiségben a várost mint tulajdonost illető korlátlan italmérési jog — a kieszközlendő engedély után — a bérlő által gyakorlandó.

A kiküldési ár 1600 korona évi bérösszeg, ennek arányában lesz kiszámítandó a tényleges bérletidőre járó esedékes bérösszeg.

Bánatpénz 300 korona, mely az árverés megkezdése előtt letendő, — s a bérleti időtartama alatt a városnál letétben tartatik.

Az esedékes bérösszegek 15 naponként a városi penztárnál előre fizetendők.

Egyéb föltételek az árverés megkezdése előtt szerződésbe foglalva olvastatnak föl a vállalkozók előtt, — a leütés után a szerződés azonnal aláírandó.

A város jogosítva van az ígértetevők közt választani.

Az árverés Léva város tanácsstermében 1907 évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Kelt Léván, 1907 évi február hó 15-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Tudományos előadások.

Azok a tudományos előadások, melyeket a főgimnáziumban hallottunk, meggyőzhetek bennünket arról, hogy ezek a különben elvont témák is népszerű s könnyen felfogható módon előadva, felkeltik a közönség érdeklődését s mulattatva oktatnak. A közoktatásügyi miniszter is ebből a nemes intencióból indulva ki, óhajtotta a tudományos felolvasások s illetve előadások

TÁRCZA.

Svajci emlékek 1906.

Felolvasatott a kath. kör estélyén, 1907. febr. 2-án.

(Folytatás.)

Végezve Genffel, hajóra ültünk, hogy áthajozva a genfi tavat, a tulsó oldalon Lausannban kössünk ki, a genfi tó másik legszebb és legnagyobb városában. A hajó minden kényelemmel el volt látva és 1100 utast volt képes felvenni. A hajón kellemtelenül érintett bennünket három magyarul beszélő fiatal suhanc, valami mágnás félek lehettek. Hancsogó viselkedésük, mely éppen nem volt nagy urias, nem hozott valami nagy dicsőséget a magyar névre.

A hajó Lausannban kötött ki. A tó partja itt megiehetősen magas emelkedésű. Ezen a meredeken fekszik az érdekes város, melynek fekvése a hajóról nézve elragadóan szép. Innét kerülnek ki azok a francia bonneok és nevelőnők, mert Lausann is egészen francia, kiket hála Istennek ma már mindritkábban, de ezelőtt tömegesen alkalmaztak az előkelőbb magyar családoknál.

Az ebédnél ülve, katonaság vonult át az utcán — máshonnan jöhettek. Nem voltak többen a katonák, mint egy magyar honvéd zászlóalj legénysége. Mégis az egész város közönsége az utcákra rohant, katonákat nézni. Ennek a magyarázata az, hogy Svájc abban az előnyös helyzetben van, hogy az európai nagyhatalmak örködnek sértetlensége felett, ezért katonaságot nem kell tartania, ezért oly ritkaság még a nagyobb városban

által terjesztetni s közkinccsé tenni a tudomány azon ágait, a melyeket eddig elé nálunk szaktudósok műveltek, holott a nyugateurópai államokban népszerű előadások keretében minden valamire való városban terjesztik a tudományt.

Látjuk azt, hogy városunk közönsége is élénk érdeklődéssel fogadja ezen előadásokat s általános az óhaj, hogy ezek az előadások a téli hónapokban megismétlődjének.

Szüksége is van a művelt közönségnek ily előadásokra, mert ez által terjed az általános műveltség a szó legszorosabb értelmében.

Korunk az általános művelődés jegyében indult meg. Ez az általános műveltség azonban nem olyan, mint azt a szép, általános név megkivánná. Tanulunk, végezzük az osztályokat, rakjuk a vizsgákat egymásután, azt hisszük, mindent tudunk, pedig igazán oly egyoldalualakká válunk, hogy saját munkánkon kívül alig értünk máshoz. Innét van az, hogy a maga munkáját mindenki többre becsüli, mint a másét.

A pap nem tudja mit dolgozik, milyen munkát végez a bíró — és viszont; a mérnök nem tudja hogyan tanulja meg a gyermek az ábécét, a tanító nem tudja, nem ismeri az orvos munkáját, az orvos nem törődik a joggal, a matematikus a történelemmel, a geológus, a csillagász, akik a föld és csillagos ég rejtelmeit kutatják, nem tudják, hogyan és mi védi meg életüket az utazás alatt. A jól öltözött gavallért nem is érdekli, hogy tudja az ő szabója a posztó darabot oly kecses, divatos alaku kabátta varázsolni. A nagy közönség, mely oly mohón kap az újságok után, mohóbban, mint a kenyér után, nem is érdeklődik az iránt, hogy mi módokkal, mi eszközökkel is csinálják azt a lapot. És így van ez mindenkiél. Pedig milyen könnyen tanulhatnának egymástól az emberek.

is a katonaság. Ami csekély katonaság van, azt inkább a felső rend érdekében tartja fenn.

Lausannból Svájc fővárosába Bernbe utaztunk — fővárosnak nevezem azért, mert itt van a parlament, itt székel a szövetségi tanács.

Svájc földrajzi közepe, de egyúttal Svajcz nyári életének is középpontja a berni alpok vidéke. Itt nyútszögnek nyáron az idegenek ezrei: nyaraló vendégek, hegymászó turisták, átfutó utasok, akiknek kedvéért Svájc e helyre halmozta mindazt, a mi szépet alkotni tudott, hogy kiegészítse vele a természet egyszerűségét.

Mellőzve Bern fővárosnak leírását, mert végre is csekély eltérésekkel egyik nagy város olyan mint a másik, Interlakenbe viszem szives hallgatóimat, hová Bernből utaztunk Interlaken, Svájc legnagyobb, legelőkelőbb nyaraló helye, már nemcsak egyszerű villatelep; hanem csinos városka, 6—7000 lakossal, keramit kövezzel, romok parkokkal, fényes kirakatokkal és egyszerű vendéglőkkel. A gazdag angolok itt ütnek nyáron tanyát és innen rendezik kirándulásaikat a berni alpokba. A fényűzés mérhetlen nagy — az ebéd és vacsoránál az előkelő vendéglőkben a nők fényes tolettekben, az urak fekete szalonban, frakkban, vagy uniformisokban jelennek meg. Ezt figyelembe véve, jóllehet először részünkre is egy elsőrendű szálloda volt kiszemelve, kénytelenek voltunk egy másodrendű, bár igen tisztességes szállodába vonulni.

Interlakenből különféle vasutak szaladnak szertessét a kiránduló helyekre. Két

Egy ember mindent — igaz — meg nem tanulhat, mindent nem tudhat, éppen azért vegyük elő azokat az eszközöket, melyekkel egymást, tehát a társadalmat tudatosan, okosan csinálhatjuk. Legyen a társadalom ama fényes márvány, ne pedig a kavics.

Léva városa egy nagy vidék centruma és társadalmi is olyan, — mondjuk olyan összetételű — amilyennel kevés város dicsekedhetik. Meg van hozzá minden tényező a művelődés, a közművelődés — emeléséhez. (Itt nincs szó az egyéni műveltségről.)

Van több társas köre, melyek mindegyik mükedvelő erővel rendelkeznek. Feltétlenül el kell ismerni ezek művelő hatását, de valljuk be, inkább szórakoztató ez, mint művelő, vagy jobban mondva többeket szórakoztat, mint a mennyit művel a közönség matematikailag vett számából.

Ezelőtt vagy 20 évvel Léva városában, a mikor még Budapesten hire sem volt a tudományos színháznak, az Urániának, felmerült az az eszme, hogy célszerű volna egy ilyen Uránia egyesületnek alakítása, mely városunkban a tudomány, a művészet, ipar és kereskedelem összes ágát tudományos alapokra fektetett, de népszerű és könnyen érthető módon előadott reprodukciókban mutatná be a közönségnek. Kísérletképpen több ily előadást rendeztek is az eszme megpendítői és a terv sikerrel kecsegtetett, mert a közönség meleg érdeklődéssel fogadta ezen tudományos előadásokat.

De a terv, hogy hogy nem, elaludt s az egyesületből nem lett semmi.

Ebből az alkalmából mi ismét felvetjük a kérdést, vajjon nem lehetne-e Léva egy ilyen Uránia egyesületet alkotni, esetleg összekötve egy műkedvelő vagy színpártoló egyesülettel? Hiszen ennek sem anyagi, sem szellemi akadályja nincs, mert a befektetés csekély,

másfél száz, legfeljebb kétszáz koronával megvethető az alapja. Van Léva ügyvéd, bíró, tartson előadásokat a jogtudomány köréből, van elég orvos, tartson felolvasást egy-két estére terjedő, — kísérelje előadását vetített képekkel; van postahivatalnok, tartson az is egy-két estére terjedő, felolvasást a postatitkaiból, — kísérelje előadását — vetített képekkel. A vasutas a közlekedési ügyek köréből, az erdősz a természet köréből, a tanár utaztassa meg a közönséget a világűrben, a hold, csillagok világában, vigye egy este Amerika őserdejébe, majd a nagy mezőségekre. Az iparos mutasson be egy pár fogást iparából. Aki sokat utazott, mondja el uti kalandjait, kísérelje vetített képekkel.

Ezek az előadások legyenek természetesen ingyenesek — legfeljebb az első helyeken legyen belépti díj — vagy ott sem. Áldozzék kiki tetszése szerint. Hiszszük, hogy egy ily vetített képekkel kísért felolvasási ciklus után a közönség annyira fogja kívánni a folytatást, hogy áldozatokra is kész lesz. Felolvasó, müködő lesz elég.

Vegyen fel ez az egyesület minden tárgyat, tudományost és gyakorlatit egyaránt.

Adjon tért mindenkinek, hogy a saját tapasztalatait a köz művelődésére adhaassa. Nem lesz ez könyörödománya a tudományok morzsáiból, hanem kölcsön, melyet kölcsönrel kell viszonzni.

A tudomány közkinca, mely nem a sajátunk, tartozunk azzal a társadalomnak.

A tudomány életszükséglet, melyre mindenkinek szüksége van. Tanuljunk egymástól!

Nincs olyan tudós, akinek már nem volna mit tanulnia és nincs az a tudatlan, akitől valamit nem lehetne tanulni.

Ne mondjuk, hogy ez szabad egyetem, — legyünk csak helyi Uránia.

kirándulásról emlékezem meg én is, ezek a grindelwaldi gleccser és a Jungfrau-vasut.

Svájcnak különlegességei a gleccserek, magyarul jégfolyók. Mi az a gleccser, jégfolyó? A nagy hegyek között igen sok hó esik. Az évenként leeső hőtömeg 8—10 méter vastag. Azonkívül a magas hegyek tele vannak hasadékokkal, teknőszerű mélyedésekkel. Nagy szelek alkalmával ezekben a sziklateknőkben a hó már egy év alatt is 40—50 méter magasságban halmozódik össze — hát még évek alatt? A nagy hőtömeg sulya az alsó rétegekre nehezedik s a hókristályok közt levő levegőt kiszorítja. A hó a nagy nyomás folytán rendkívül finom, szemcsés, üvegszerű tömeggé változik, mely a közönséges jégtől nagy rugalmassága által különbözik — ez a firn. A firn Európában a 3000 méter magas hegyeken képződik s a sziklateknőkben száz, sőt több méter vastag lehet. A lejtőkön, meredek völgyekben mint valami óriási jégfolyó halad lefelé, nem csuszva, hanem saját sulyának nyomása alatt valósággal, bár igen lassan folyva, mint valami rugalmas púp. Folyás közben összehasadozik, a hasadéka nyomul a következő réteg, mely az előbbihez újra hozzáferrad. Mikor a jégfolyó annyira alászállott, hogy elérte az olvadás határát, megolvad és alul, mint gleccservíz, tovább folyik. Ilyen gleccservíz képei számos nagy folyó eredetét.

Egy ilyen gleccsert néztünk meg Grindelwaldban. Olaérve, csodálattal bámultuk a természet ezen jelenségét. Vagy tíz emelet magasságban állott előttünk a mintegy 40—50 méter széles jégtömeg. A legalsó

részében piszkosan bugyogott elő a gleccserpatak. Felsőbb fáján az élelmes svajci 15—20 méter hosszú jégfolyosót vájt a gleccserbe, hová csekély belépődij mellett szabad a bemenet. Mikor az ember a jégfolyosóba lép, a legtisztább égszínkében tündöklök az egész jégtömeg — a kék színt bizonyára a jégben levő ásványi feloldott részek varázsolják elő. A folyosó végén az embert akaratlanul is egy kis megilletődés veszi körül, hogy ne nevezem félelemnek — hátha ez a borzalmas jégtömeg most hirtelen megindulna? Da ez csak a képzelődés játéka. Hosszu idő fog eltelni, míg az a jégfolyosó elpusztul — hogy az élelmes svajci azután ujat vágjon ki folyton megújuló publikuma részére és a saját hasznára.

Azért mi egy mulatságos jelenetnek voltunk tanui, éppen ezen félelemből kifolyólag, a jégfolyosó előtt. A közönség között, a kik a gleccserhez kirándultak, volt egy középkori házaspár. Az asszony bátor, harcias — a férfi félnék, a ki sehogysem akart bemenni a jégtömegbe. Sokáig alkudoztak; az asszony elővette minden rábeszélő képességét, hogy rábírnja férjét a belépésre, de az csak félt. Egyszerre az asszony karon fogja a férjét és „Du musz hinein“ „Neked be kell jönnöd“ erélyes mondással vitte a férjét a jégbe. Igen ám! de alig tettek 4—5 lépést a jégfolyosón, a férfi uram kirántotta a karját és szaladt kifelé — a körüllevő közönség nem kis mulatságára. Hát kérem ilyenek az asszonyok! Mennyit kell szegény férfiaknak szenvedni! Utazásaim között alig emlékezem tanul-

Hiszünk hogy ez lesz az a szakavatott kéz és gondolkodó fej tudatos munkája, mely a nyers követ fényes márvány lappá dolgozza.

A szervezkedés munkáját talán tanintézetek tanári kara vehetné kezébe, kiket városunk intelligenciája bizonyára készséggel támogatna. Rövid idő alatt szép eredményt tudnánk elérni, úgy hogy már a jövő télen a siker legszebb reményével kezdhethetné meg működését az új egyesület.

Pénzközvetítő irodák.

Nehezek ma a megélhetési viszonyok. A „mindennapi” megszerzése csaknem kivétel nélkül nagy gondot okoz. Hogyan! Hisz nincs iparcikk, nincs élelmiszer, s más szükségeltető dolog, melynek az ára az utóbbi időben rohamosan föl ne szállott volna. Ezt indokolják némileg a munkabéremelések az egész vonalon. Fizetésjobbítást kér minden iparos, alkalmazott, tisztviselő és kaputos ember. Ennek eredménye aztán az élet drágulása.

Csoda-e tehát, ha a megzavarult emberek mohón buvárkodnak a napilapok, sőt a vidéki-lapok kishirdetési rovataiban? Oly kecsesítő ajánlatok látnak ott napvilágot, hogy a bajbanlévő, anyagi zavarokkal küzdő ember, a „kedvező feltételek”-nek felül. Ahelyett, hogy bizalommal fordulna rokonához, jóbarátaihoz és a takarékpénztárakat felkeresné, ahelyett leveleket írnak oda, „ahol néhány nap, sőt néhány óra alatt, minden kezes nélkül, rendkívüli olcsón és a legköllemesebb visszafizetési feltételek mellett” kapna pénzt.

A levélhez mellékelnek postabélyeget, sok esetben ajánlott levélre valót és várják a kívánt kölcsön folyósítását. Elmúlik egy nap, el a másik, sőt utána még sok hét is. De válasz nem érkezik, pénz még annál kevésbé. Kárba veszett a bélyeg, a mi a „bankár” urnak egész szép haszon, ha sokan keresik fel. Van ennél tisztességesebb fajta is, ki ir egy kártyán, sajjalattal értesíti felét, hogy a kölcsön nem folyósítható. De a levelező lap csak 5 fillérbe kerül, a többi az illető haszna.

Most beszéljünk arról az esetről, hogy a jeles bankár ur érez valamelyes pénzcsökést. Megkezdődik a nagy levélváltás, végre kiderül, hogy az üzér csak közvetíti az ügyletet, azaz a hitelt megszerzi, amelyért oly rettenetes magas jutalékot köt ki, mely megfelel 15-20%-nak, ha a kölcsönvevő ebbe belemeleg, akkor jön csak aztán a tulajdonképeni üzletmegkötés, t. i. a pénzüzér az uszoráshoz viszi az üzletet, illetve a klijent, akit most ez zsarol meg olyképp, hogy állítólag 8%-nyi kamattal folyósítja a kölcsönt, mely tényleg uszora kamattá nővi ki magát. Tudja mindenki, akinek valaha ezen hiénákkal valaha dolga volt, mit jelent ez 8%. Ez legtöbb esetben nem évi kamatláb, melyre az üzlet szól, hanem a tényleg fizetett kamattal a különböző címek alatt lesz-

ságosabb és érdekesebb pontra, mint a grinddelwaldi glejser kirándulás volt. Így gonoltam ezt, mikor este Interlakenbe vissza érkeztünk. Pedig csalódtam, mert a másnapi kirándulás a Jungfrau-vasuton felülmúlt minden képzelhető.

Interlakenből fogozkerékű vasut viz a berni felföldre a kettős Lutschine-patak völgyében, mely egyre jobban összeshorol s a vasut egyszer csak Lauterbrunnenben áll meg. A völgy, melyben ez a nyaraló telep fekszik, alig másfél kilométer széles és két oldalról néhány száz méter magas sziklafal határolja, mely felett gyönyörű üdezőld tetők és csúcsok emelkednek. Keresztesben a völgyet a Jungfrau csoport felhőbe nyuló, ezüst színű és hófehér csúcsai zárják el.

Elhagyva Lauterbrunnen, szédítő magasságban épült viaduktokon mentünk keresztül és a vasut meredek lejtőn kapaszkodott fel. Utitársaim még most is emlegetik, hogy ugyancsak fehér volt az arcom, a megilletődéstől, mikor abban a szédítő magasságban haladtunk felfelé. Hogy is ne? hiszen az ember önkéntelenül is arra gondolt, mi történne most, ha valami a gépezeten megbomlanék és mi vasuti kocsiinkkal hanyathomlok zuhannánk le a mélységbe!

Megérkeztünk Kis-Schédegre, hol megébredve, felültünk a Jungfrau-vasutra, a világ legmagasabb hegyi vasutjára. A pálya innét már nagyjából a sziklába vésett lag-uton halad az Eiger-hegy belsejében,

mitolt tetemes költségekkel együtt sokkal magasabb kamatlábnak felel meg. A költségek információ-díj, nyugtábelvétel, okmánybélyeg, átiratási díj és különféle cím alatt szerepelnek úgy, hogy azok, kik szorult helyzetükben tapasztalatlanáguknál fogva e hiénák karmai közé kerülnek, a fölveendő összegnek csak roncseit kapják kezükhöz, mert a kamattal is előre levonatik. A fent említett tapasztalatlanág, könnyelműség és a pénzüzér iránti bizalmatlanság, valamint az üzérnek csábító ajánlata, akik a legvakítóbb hazugságokkal csalják lépve áldozataikat, ugyancsak olcsó kölcsönhöz juttatták ezeket!

A koronáját ennek a zsarolási szisztémának azzal teszi rá a kölcsönözés ur, hogy lejáratkor, amikor az adósnak rendszerint nincs pénze, maga tanácsolja, hogy a váltót nem kell beváltani, felajánlja szolgálatait, kieszközli a prolongációt. Persze az előbb említett mód szerint, mert ezen üzletet már megint unják tekintik. Így nyuznak egy rókárol több bört.

Láthatja mindenki, milyen briliáns üzlet a pénzközvetítés; és így meg fogja a közönség érteni, miért szaporodnak gombamódra nap-nap mellett az ily természetű irodák a fővárosban és miért kell a napilapoknak a hirdetések között ma már teljesen speciális feliratu rovatot vezetniük ily cím alatt: „Pénzkölcsönök”.

Ma már olyan üzér is vannak, kiknek nincs egyebük, mint egy szobájuk, de azért körleveleket küldöznek a vidékre is, amelyekben olcsó pénzt ajánlanak. Nemrégiben Léván is szerepelt ilyen „intézet,” hangzatos címmel csapta be a szegény megzavarult embereket, azóta már más embereket boldogít, de onnan is rémes hírek terjednek felőle.

Minthogy az a sok tragikus eset, mely a lapok utján megtudható, még most sem jőzanítja ki az embereket és évenként számosan kerülnek ily módon a bűn lejtőjére, nagyon szükséges volna, hogy a kormány ezt a valódi rablógarázdalkodást, mely számos existenciát tesz erkölcsileg és anyagilag tönkre, tanulmányozná és módot találna, hogy ezen, csak a zsebmetéséhez hasonló üzérkedést valami módon eltörölje a föld színéről.

Ovakodjék mindenki ezek karmai közé kerülni! Akit nem ismerünk, ne bizzunk abban, mert nem tudjuk, mi lakozik benne! Hisz, akinek szüksége van pénzre és jó neve van, kap az bármily helyi vagy vidéki bankban. Isten óvjon meg a hiénáktól mindenkit!

Ültessünk és ápoljunk fákat!

Minden faültetvény hasznot hajt, szépen elhelyezett és gondosan ápoltt faültetvények mindig díszre válnak a vidéknek és helynek; közvetlen hasznot hajtanak gyümölcsök, magjuk és faanyaguk által, oltalmat nyújtanak viharok és tikkasztó napsugarak ellen, mindenkor, különösen nyár idején felfrisítenek és felvidítanak bennünket, előmozdít-

mert a hó és jég hamar elpusztítaná a külső pályát. A végállomás, Eismeer-jégtenger nevet visel és már 3160 méter magasságban van. A levegő érezhetően megrikult, a lélegzés sokkal nehezebb, a hideg metsző. Az állomáson, mely teljesen a sziklába van vésvé, meleg levest, erős szeszes italokat és egyéb melegítő szereket árulnak. Egy félkör alakú nyílás van a szikla oldalába vésvé a szabadba és vaskorlátal ellátva. Innét lehet kitekinteni a borszalmas mélységbe, ha ugyan a jóval alantabb uszó felhők el nem takarják a völgyet. Mindenütt csak hó és jég — és semmi más.

A vasutat még tovább fogják építeni, fel a 4166 méter magas Jungfrau-csúcsra. A költségek 10 millió frankra vannak előirányozva, de bizony ez sokkal többbe fog kerülni. Annyi bizonyos, hogy ez a vasut egyike lesz az ész legfényesebb gyözelmének a természet erői felett. A természet nagyszerűsége Svájcban szinte lesújtja az embert. De az emberi ész és kéz műveinek látása felemeli lelkünket. Látjuk belőle, mennyire felette áll az emberi lélek az egész természet felett, melyet lassan hatalmába vesz. Vissza érkeve este felé Interlakenbe, kiültem a teraszra és elgondolkoztam a látottak felett. Mint minden alkalommal, most is, mikor vizagálódtem a természet nagyszerűsége és az emberi lélek alkotó ereje felett, gondolataim az Istenhez vezettek. Milyen lehet az Isten lónsége, hatalma és ereje, szépsége, ha gyarló teremtményei is ilyen

ják a tömeges esőzések arányos felosztását, elvonják a lég kártékony gázait és emelik a föld és talaj értékét.

Minő fákat ültessünk?

Az ültetendő fák megválasztása elsősorban a használat célja, azután, részben az éghajlati és részben a talajviszonyoktól függ. A legnagyobb hasznot a gyümölcsfák hozzák, azonban ezeket nem lehet mindenütt előnyösen alkalmazni, nem is felelnek meg mindent a célnak, miért is sok helyütt árnyék- vagy sorfákat kell ültetni. A gyümölcsfák közül a dió, alma, körte, cseresznye és szilva hozza a vidéknek a legnagyobb hasznot és ezek közül nagyobb ültetvényekhez első sorban az alma, szilva és dió ajánlható; végtelen vagyont lehetne ezen három gyümölcsfajtából meríteni, ha sok tájék területeit ezen három gyümölcsfajjal beültetnénk, és óriási hasznot hajtának a dióerdőségek ott, a hol jelenleg dombokon, hegyoldalokon csak juhlegelők léteznek, a mely területek a diótermelések részére mintegy teremtvé vannak. A dió valamennyi gyümölcs közt a legjobb kivitelű cikik, és hónapokon át jól eláll, anélkül hogy kárt szenvedne. A nagyban vásárlók csak oly helyeket látogatnak, a hol nagy kivitel van.

Árnyék-, sorfák nagy számban és mindenütt ajánlhatók. — Szép árnyék elérésére nem tulkörü ültetvények ajánlatosak, olyanok, melyek a lég szabad mozgását nem gátolják. — Sűrű árnyékot nyújtanak: a gesztenye, dió, szilva, hársfa, nyárfa, Ailanthus, Juglans americana, Catalpa és körisfa; félszárnyakosok: az akác, Gleditschia, Celtis, jegenyenyárfa és pyramisakác. — Sovány, száraz és rossz talajban még mindég jól megerem az akác, körisfa, égerfa és nyárfa; sűvényekhez és élő kerítésekhez a legjobb: az akác, Gleditschia, Maclura, galagonya, fűz és bokorbükk, továbbá tülevelűek, mint a fenyők, vörösböröka, tiszafa és élették kiváló szépek.

A faültetvények létesítése.

Ez a legfontosabb rész, mert a gondos ültetvényezéstől függ az egész siker; ne sajnáljunk ezen munkánál semmi fáradságot és figyeljünk a következőkre:

1. Az ültetvényező anyagot: fákat, cserjéket, csemetékét jól ki kell válogatni, ezeknek jól iskolázott, egészséges, erős fának kell lenni megfelelő gyökérzetrel. Gyengébb anyag értéktelen, a legcsekélyebb árat sem éri meg, és ilyentől óvakodjunk.

2. A fák elhelyezése legyen a szemnek kellemes és a körültekintő tárgyakkal arányos. Magas fák alacsony környezetbe és alacsony fák magas környezetbe való elültetése kerülendő.

3. Az ültetés előtt a talaj jól előkészítendő; ássunk nagy fagödröket és a felső földet tartuk meg, míg az alsó rossz földet elváltolítandó, hogy a gödör csak jó földdel legyen feltöltve. Minél keményebb és rosszabb a talaj, annál nagyobb gödröket kell ásni: ezen esetben 1 1/2 méter széles és 70 c/m mély gödör szükséges; jó talajban elegendő 1 méter széles és 60 c/m mély gödör is. — Ha trágya is lesz használatra, úgy ennek öregnek, rohadtnak kell lenni és a gödör aljára ódalt, nem közvetlenül a fa alatt ásandó el. Minél korábban lesznek a gödrök ásva, annál jobb; a tavaszi ültetvényezésekhez a gödrök már ősszel vagy télen ásandók. A felső földnek mindég lejjebb, az alsónak pedig felülre kell kerülni.

elbájoló, elragadó és ilyen alkotásokra képesek? Ilyen gondolatok foglalkoztatták Berzsenyit is, mikor az Istenről beszélve, gondolatait ezekben a dallamos szavakba öntötte:

Isten! kit a bölcs lángesze fel nem ér,
Csak titkon érző lelke ohajtva sejt:
Léted világít, mint az ég
Nap, de szemünk bele nem tekinthet.

Elhagyva Interlaken, tovább utaztunk. Luzern, a Gotthárd-vasut, az édes vierwaldstätti tó, Zürich stb., mindmegannyi érdekes, tanulságos helyek, melyekről még sokat tudnék elbeszélni, — de letelt a 20 perc, a programmot és marsrutát be kell tartani — befejezem felolvasómat.

Szíves halgatóim között lehettek olyanok, a kiket talán érdekelték az elmondott apróságok — lehetnek olyanok is, a kik unatkoztak és örömmel várták a végét. Nekem nem marad más hátra, mint megvizsgáztatni a felett — megvizsgáztatni azzal a kis verssel, melyet Luzernben egy muzeum megtekintése alkalmából, a kijáratnál olvastam:

So Iemand wär auf dieser Erde,
Der allen Menschen recht thun kann,
So bitt' ich ihn in allen Ehen,
Dass er mich diese Kunst möcht lehren.

Ami magyarul annyit jelent:

Ha van, ki széles e világon,
Mindenkinek kedvébe járjon,
Ugy kérem őt, mi szent, mindenne,
Hogy tanítson meg engem erre.

Vége.

4. Nedves helyeken, és rossz, áthatlan, sziklás talajnál, az ültetvényezés dombocskákra végzendő. — Ezen dombocskákra való ültetvényezés, különösen nedves és áthatlan talajoknál igen jó; a gödör bőségesen meg lesz töltve földdel úgy hogy a föld még 20-30 c/m magasabb legyen és csak erre lesz a fa állítva, és aztán földdel feltöltve, úgy hogy egy 60-80 c/m magas domb keletkezik, a domb hajlásai legyenek fordék.

5. Az ültetett fának sohasem szabad az ültetvényezés után magasabban és csak legfeljebb 3 c/m-el mélyebben állani, mint ahol a fákalkalmával körülbelül 15 c/m-el kell a fák magasabban állítani a körültekintő talajnál, mert a föld még süpped és csak 2 év múlva lesz ismét egyenlő a területtel. — Az ültetvényezésnél a gyökerek és galyak éles késsel visszavágandók. A megsértett gyökerek és ágak egészen levágandók! A hosszú gyökereket 30-40 c/m-nyire vágjuk vissza. Az ültetésnél a gyökerek kézzel sugaralakban helyezendők, és közzük kézzel szorítsuk a földet; a gyökereknél mindég friss és jó földet kell használni; igen hasznos, ha a föld közé éles homok van keverve. — A földet keménynyé taposni és meglocsolni mindig szükséges, különösen a tavaszi ültetvényezéseknél. — Minden fának adjunk czölöpöket; ezeket azonban az ültetés előtt verjük a földbe. A faczölöpöknek sohasem szabad a koronába nyulni, mert akkor akadályozzák a korona minden irányban fejlődését és megsértik az ágakat. — Az ujonnan ültetett fák lazán kell a czölöpökhöz kötni, hogy leülpedhessenek. A fa alatti területnek, rövid trágya, pelyva, turfa, fűrészporsó, és hasonlókkal való fedése igen jó, mert a talajnedvességet fentartja és elősegíti a gyökerezést.

6. Legjobb és legalkalmasabb ültetvényezői idő a késő őszi és a korai tavasz; ha későn, midőn már a rügyezés megindult, vagyunk kénytelenek ültetni, akkor a fák busásan locsolandók az ültetés után, és fedjük be a fa alatti területet rövid trágyával; ez esetben az első hat héten át hetenként kétszer kell jól locsolni.

A fák ápolása.

Minden fának gondos ápolásra van szüksége, hogy jól fejlődjön.

1. Az ültetvényezés első évében és lehetőleg később is, szárazság idején a fákat öntözni kell. Az öntözést ritkán szokták teljesíteni: a legkevesebb viz, mennyi egy fának szükséges, egy kanna, de jobb két kanna viz.

2. A gyümölcsfák koronáját metszés által kell a belső ágaktól megszabadítani és tisztán, világosan tartani, miáltal a kívánt alakjukat is el lehet érni és öket ezen alakban megtartani. Árnyék- és sorfák természetesen fejlődésükben hagyandók.

3. A legnagyobb befolyást gyakorolja a fákra az alattuk levő talaj lazítása, mert ez a növény előmozdításának fontos tényezője. A talajlazítás úgy történik, hogy a törzs körül a földet mélyen teássuk, a mi leginkább ősszel, november és december hónapokban történjék és emellett minden második évben ássunk el trágyát is, hogy a fának friss tápanyagot nyújtsunk. A fa alatti területet a fűnek sohasem szabad ellepni.

4. Utakon, tereken és forgalmasabb helyeken a fatörzseket alkalmas eszközökkel, mint fűz, vagy sodronyfatokkal vagy fából, nádából, tövisből stb. készített kerítésekkel kell megkörülni és ellen megvédeni.

Kívánatos, hogy minél több fát ültessünk, a mi nagy hasznára lenne az emberiségnek és az egész országnak.

Különfélék.

— **A közigazgatási bizottsági ülés elhalasztása.** Barsvármegye közigazgatási bizottsága a vármegye főispánjának rendelkezése alapján folyó havi rendes ülését nem e hó 12-én, hanem 19-én fogja megtartani.

— **Tisztaurak — a színpadon.** Ez egyszer nem úgy történt, mint az operetben, hogy a tiszturak belopták magukat a zár-dába, hanem civil urak és hölgyek elmentek a kaszáryába, és ott kedvesen mulatoztak. Ugy volt, hogy a lévai honvéd-zászlóalj derék tisztikara műkedvelő előadással egybekötött estélyt rendezett a tiszti étkező helyiségeiben. Ez utóbbira — a szűk helyiségre — való tekintettel csak szűk körre: a tényleges és tartalékos tisztikre, és családjára szorították a meghívás, de még így is szép számú vendégsereg gyűlt egybe, úgy hogy az étkező helyiségét meg kellett toldani még két hivatalos szobával. A mulatság egészen házilag készült, még az előadott kedves vigjáték is házi készítmény, szerzője a zászlóalj-parancsnok, aki nemcsak a kardnak, hanem az író tollnak is szakavatott kezelője. A darab meséje: Varsányi (dr. Karafiáth) földbirtokos odaigéri leányát (Berke föhadnagy) Csálóky földbirtokosnak, (Berke föhadnagy) akit csak régi családi összekötéseiből ismer, személyesen még nem találkozott vele. Tudván, hogy leánya nagy tisztelője a huszároknak — egy dali huszártiszttal véletlen kedves kalandja volt az erdőben — Csálókyknak megírja, hogy huszáruniformisban jelenjék meg, úgy biztos a hatás. Meg is jelenik a huszár, de egy igazi, (Báthy hadnagy) akivel Erzsike az erdőben találkozott. Itt tartanak ugyanis gyakorlatot a környéken, s ő a szállásainál. A huszár

szőnyű zavarban van, mert Varsányi azonnal fiamnak, vőmnek nevezi, habár ettől — megismerem az erdei tündért — épen nem jövedelkedik. Ebből a félreértésből remek jelenetek folynak. Közben azonban megérkezik a megrendelt civil-husár, és a szép nevelőnőt (Szakmáryszázados) vérvén házikisasszonynak, tüzesen kezd udvarolni. A többi már tudhatjuk. A párok úgy kelnek egybe, amint a véletlen hozta magával, nem úgy, mint az apa tervezte, de azért mindenki jól jár. Az ügyesen szőtt, színpadra termelt kis vigjáték becsét és tartalmát emelte a tökéletes, összhangban levő játék. A hölgyek, nem említve, hogy pompásan tudtak szerepelni, ami már értékben van, kitűnően játszottak, és oly kedvesen, hiven, hogy a fejlemény egész természetesen tünt fel. Ép ily realis volt Dr. Karafiát játék — hors concours —; egy néző megjegyezte, hogy ilyen lesz a doktor 20 év múlva. Báthy hadnagy pompás huszár, Berkó főhadnagy meg tökéletes civil volt, szinte azt hihetnők rólok, hogy pályát tévesztettek. Már nem mondhatjuk ugyanezt a két inasról (Matusz és Szalai hadnagyok), bár ők is kifogástalan alakítás mutattak be. A vendégek lelkesen megtapsolták a szereplőket, meg a szerző házigazdát. Az előadás után kedélyes vacsora következett, erre még kedélyesebb táncmulatság, szellemesen kifundált cotillon-figurák, szívet melegítő koccintás és dalolás, ami a kedves estély családias fesztelességéről tanuskodott. Nem akarunk banális kifejezésekkel élni arról a sokat emlegetett — másutt hivatalos, nálunk természetesen — jó viszonyról, de az bizonyos, hogy ha alkalmunkban hiányzik is, de Léván megvan a — nemzetű hadsereg.

Tudományos felolvasás Lendvay János f. hó 6-án tartotta meg harmadik felolvasását az egyéni tulajdonságokról. A természettudományok körébe tartozó e felolvasásokban most szünet áll be; e helyett az irdalom köréből tart felolvasást *Gácsér* Endre. Felolvasása, mely f. hó 20-án este 6-7-ig lesz, a magyar dalról fog szólni. Reméljük, hogy a felolvasások válogatott közönsége még nagyobb számban fog megjelenni, mint a hogy a természettudományi előadásokon jelen volt.

Uj főorvos. Turóc vármegye főispánja a Dr. Haas Jakab halálával megüresedett főorvosi állásra Dr. Bolemann János Sztubnyafürdői fürdőorvost nevezte ki.

Uj tisztkár. A Lévai Kath. Legényegyesület a múlt vasárnap tartotta rendes közgyűlését. Az egyesület tiszteletbeli elnöke *Báthy László* prépost-plebános, elnöke pedig *Jónás Imre*. A többi tisztségviselők: alelnök lett *Ghimessy János*, pénztáros *Csernák Izidor*, gondnok *Nyiredy Géza*, deák *Vidinszky Géza*, aldeák *ifj. Csuvára Mihály*, jegyző *Svarcz János*, aljegyző *Ruzsicska János*, könyvtáros *Sellinger János*, alkönyvtáros *Ákacs József*. Választmányi tagok lettek: *Borcsányi Béla*, *Bakos Lajos*, *id. Csuvára Mihály*, *Iványi András*, *Krizsmanek József*, *Pely István*. A számvizsgálóbizottság tagjai *Fizely Lajos*, *Rácz János* és *Bóbb László*.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Moesz* Zeigmond aranyosmaróti lakost, ideiglenes minőségű díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki az aranyosmaróti m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvizsgálóhoz.

Pályázat körjegyzői állásokra. *Finka* Sándor garamszentkeresztvári járási főszolgabíró az ujonnan szervezett garamladoméri, barskaproczkai, feisőszadányi, garamrévi és gyertyánfai körjegyzői állásokra pályázati hirdetményeket bocsátott ki és valamennyi állást meg e hó folyamán választás útján fogja betölteni.

Névváltozások. *Ehrenstein* Vilmos lévai illetőségű lakos vezetéknevet belügyministeri engedéllyel „Sztárd“-ra, *Rosenzweig* Géza vámosladányi illetőségű lakos pedig „Orban“-ra változtatta.

A törvényhatósági ipartanács tagjai. A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara Barsvármegye törvényhatósági ipartanácsába az 1907. év végéig terjedő megbízatással mult hó 29-én tartott közgyűlésben rendes tagokul: *Eisenberg* Károly aranyosmaróti, *Ulreich* Nándor lévai lakosokat, póttagokul: *Kern* Vilmos lévai és *Rakovszky* István aranyosmaróti lakosokat választotta meg.

A Lévai Kath. Legényegyesület új tagjának ünnepélyes felvételére családias ünnepély keretében ma d. u. 5 órakor lesz. Az egyesület ez uton hívja meg az ünnepélyre tiszteletbeli, alapító és pártoló tagjait. A műsor 5 számból áll. 1. Petőfi: *A vándorlegény*, szavalja *Sellinger János*. 2. Petőfi: *Egy gondolat bánt engemet*, szavalja *Jochy* Károly. 3. Gabányi, *Kakasüllő*, előadja *Béla László*. 4. Aranyai *Emu*, *Van a szégyennek is hazája*, szavalja *Csuvára Mihály*. 5. Gabányi, *Egy ügyetlen ember*, előadja *Ákacs József*. 6. Felolvasást tart *Vidinszky Géza*. Az ünnepélyt az új tagok hűségigazdalmá zárja be.

A munkások és az aratószereződések. A földmivelségi miniszter által gazdasági munkásokhoz intézett figyelmeztetésnek megvan a kellő eredménye, mert az aratószereződések a munkások számára több helyben megkötődtek és azok a munkások, akik helyben nem szerződhetek, egyre-másra jelentkeznek a földmivelségi miniszterium munkásügyi osztályánál, ahol munkásokat

kereső munkaadókhoz közvetítik őket. Azok a birtokosok, akik szobantorgó figyelemzető felhívást gazdaságukban ki akarják függeszteni, egyszerű levelezőlapon közölt kívánásukra kellő számú példányt kaphatnak. A földmivelségi miniszterium munkásügyi osztálya mind a gazdáknak, mind a munkásoknak akár szóbeli, akár levélbéli vagy távirati megkeresésre készséggel és azonnal megmondja, hol vannak szerződhető munkások és illetőleg, hogy a munkát kereső munkások hol találhatnak alkalmazást. Erre a dologra a mostani nehéz viszonyok közt különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

Országos borvásár Pozsonyban. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a f. március hó 23-25-én Pozsonyban rendezendő IV. orsz. borvásár iránt vásárló körökben óriási az érdeklődés. Jelzett egyesület a mult héten küldte szét 10,000 példányban bel- és külföldi borkereskedőknek és vendéglősöknek bornyilvántartó lapjait, melyeken 120,000 hl. termelőknél *heverő bor beszerzési forrása van megjelölve*. Ennek alapján a bel- és külföldi vevőiről tudomást szereztek arról, hogy nálunk — főleg ő-borokban — meglehetősen nagy a készlet, kívánatos, hogy ha ilyenek azután a pozsonyi borvásáron megjelennek, ott ezen borokból mintákat is találjanak. Azért minden szőlőtermelő, a kinek eladó bora van, ne mulassza el azt a pozsonyi borvásárra bejelenteni. Bejelentési határidő febr. 20-án jár le. Borvásári szabályzatot, bejelentő lapokat küld, mindenemű felvilágosítást nyújt a „M. Sz. O. F.“ igazgatósága (Bpest., IX. Üllői-ut 25. II. 11.)

A vallások elterjedése a földön. A keresztény hitet 493 millió ember vallja. — Ezek közül római katolikus körülbelül 245 millió, protestáns 150 millió, görögkeleti 98 millió. Ebben benne vannak a szétágazó apró felekezetek is. Az iszlám (mohamedán vallás) mintegy 210 millió embernek a vallása; a zsidók száma 7 millió fölül van. A polytheistáknak (sok istent imádók: a bráhma, Budha, Sintó, Konfuce, Laoce stb. vallás követőinek, a bálványimádóknak és pogányoknak) a száma több mint 800 millió. A földgömb lakóinak száma pedig: 1.558.100.000.

A Lévai Ker Munkássegysület megtartotta évi rendes közgyűlését. Az egyesület a számvizsgáló bizottság alapján a pénztárnoknak megadta a felmentvényt. Határozatba ment, hogy az egyesület azt a házat, amelyben lakik, örökáron megveszi. Megtörtént a tisztújítás is. *A tisztkár tagjai:* *Báthy László*, prépost-plebános, *tiszteletbeli elnök*; *Jónás Imre*, s. lelkész, *elnök*; *Boldis János*, ácssegéd, *alelnök*; *Dócs János* telekvezető, *főtitkár*; *Balint Sándor*, cipész-mester, *tikkár*; *Svarba Imre*, ácssegéd, *főpénztáros*; *Bélik Lajos*, ácssegéd, *pénztáros*; *Gyurcsák József*, földmives, *gondnok*. *A választmány tagjai:* *Okál József*, *Pintér Géza*, *Balogh András*, *Dékay László*, *Szatopka Ferenc*, *Balogh Gyula*, *Feja István*, *Chlupp Nándor*, *Rakovszky Mihály*, *id. Kaczián István*, *Berkes András*, *id. Gáspár András*, *Jakubovics Béla*, *Dankovics János*. *A számvizsgáló-bizottság tagjai:* *Tokody István*, *ifj. Kaczián István*, *id. Szabó Dávid*, *Boldis József*, *Major József*.

Közjegyzőség szétválasztása. Az igazságügyminiszter az aranyosmaróti kir. közjegyzőség területére az újbányai kir. járásbíróshoz tartozó községeket kizsákkította és a körmőcbányai kir. közjegyzőség területéhez csatolta. Így az aranyosmaróti kir. közjegyzőség működési körébe eszentul csupán az aranyosmaróti és verébelyi járásbíróshoz tartozó területek tartozni.

Vágány nélküli vonat. A vasuti teherszállítás manap óriási nehézségekkel van egybekötve, amit napról-napra tapasztalunk. Nemetsországban már gondolkodnak a baj orvoslásáról a vágány nélküli vonatokkal kísérletezések, mely célra elmés szerkezetű gözgépeket gyártanak. Magyarországon első vágány nélküli vonattal — mint egyik lap-társunk „Zólyom és vidék“ értesült — Barsvármegyében készülnek kísérletezni.

Uj körjegyzők. Az aranyosmaróti járásban szervezett új körjegyzőségek közül a gesztődében *Krész Ferenc*, a barstaszárban pedig *Fuszek Győző* választott meg körjegyzővé. Aranyosmarót község képviselő-testülete *Himfner* Vilmost, az eddigi hely. jegyzőt választotta meg községi jegyzővé. Az oszlányi járásba bevezetett beszercebányi körjegyzőség községeinek egyeteme *Kolcsányi* Lajost választotta meg körjegyzővé.

A drágaság és a vidéki lapok. A vidéki lapok körében mozgalom indult meg, hogy a személyi dolgokat, eljegyzési híreket, béli reklámokat, egyesületi jelentéseket eszentul csakis mint hirdetéseket adják közre, amelyekért természetesen fizetni kell. Ennek a magyarázata az, hogy napjainkban, mikor mindennek felment az ára, megdrágult a papír, a munkaerő, ugyszólván minden anyag, a vidéki lapok csak anyagi ádozattal tarthatók fenn. A legtöbb vidéki újságnak valóságos tengődés az élete. Csak ott sikerül a helyi lapot fenntartani, ahol a tulajajdonosnak nyomdája is van, mert hiszen az előfizetések alig fizetik meg a lap papírját. Vidéken ugyanis mindenki elolvassa a lapot valamely egyesületben. De ha nem fizetnek is elő az emberek, azért a lapot mégis a magukénak tartják, melynek kötelessége a közügyet szolgálni, mindenkit legyesgetni, személyi híreket, eljegyzést,

esküvőt, temetést szépen stilizálva közölni, a mulatságokról nagyon tapintatos és hízegő tudósításokat írni — amelyekért mégis sok nehezítést von magára — szóval a nyájas elő nem fizetők sok mindenféle ingyenes szolgálatot követelnek a laptól, mert: „tartozik a közügyet szolgálni“ — már t. i. ameddig bírja. — Hir szerint tehát a vidéki újságok már megunták a nobile officiumot, s azt tartják, hogy ha a közönség mindent megfizet, fizesse meg a lapot is, mert az sem terem magától. Hogy aztán megteszik-e a főt említett újítást, azt már köve hisszük.

Megszigorítják a sorozást. Hir szerint a napokban új, szigorított sorozási szabályzatot fog kiadni a közös hadügyminiszterium. Az új sorozási szabályzat szerint a látási és hallási fogyatékosokat nem fogják olyan nagy mértékben okul venni a katonai szolgálattól való felmentésre, mint eddig. Ez a rendelet is az idők jele. Manapság immár nem válogathatnak a katonarvosok a sorkötelesek között úgy, mint régebben. A kivándorlás megtizedelte az ujonclétszámot alaposan. Az ép, erős fiatal emberek Amerikában vannak. Ott dolgoznak a bányákban. Akik otthon maradtak, azok között pedig kevés akad olyan, akit „minden testi fogyatékos nélkül“ be lehetne sorozni az ármádiába. Így aztán szigorítani kellett a sorozási eljárást. Mert hát elvégre katonákra szükség van — mondjuk — a hazának.

Szélhámos barát. A napokban az a hir szállongott a városban, hogy csendőri fedezettel egy katolikus papot szállítottak a járásbíróshoz fogházába. A hir odáig zsugorodott, hogy Zselizen lefűltek egy barátcsuhába öltözött frátert, aki a barátok számára (itt egyedül magát értvén) adományokat gyűjtött, de semmi igazoló írás nem volt, és a természetben befolyó adományokat azonnal pénzre tette és elköltötte. Ez bizony család, de mivelhogy ez csak magánvádra üldözendő, és mivel a megkeresett megpompoltak egyike sem kívánja megbüntetését, *Szigei Hugó János*, egy ferecferendi zárdá tényleges államányon kívül helyezett szakácsa minden bántódás nélkül illetőségi helyére fog toloncoltatni.

Sós fürdő. Mint értesülünk a Budapest közvetlen közelében fekvő *Erzsébet sós fürdő*, mely élénk villamos összeköttetésénél fogva Budapest közönségének kedvelt kiránduló helye, rövid idő alatt előnyös változásoknak néz elébe. — Ugyanis ezen par excellence nyári gyógyhely költséges építkezésekkel téli gyógyhelylyé is lesz átalakítva pompás kényelmes, téli tartózkodásra berendezett épületek a fürdő díszét emelni fogják. A nagy gyógycsarnokban az összes területek magában foglaló ivókut létesül, melynek főforrása a „Királyforrás“ keserű vize enyhe hatásánál, kellemes isénél és a gyomor és belek működésére előnyös hatásánál fogva méltán a legnagyobb kedveltségnek örvend. — A gyógycsarnokban vett ivókura ingyenes. E körülmények sikerrel szolgáltatják a célt, hogy az *Erzsébet sós fürdőt* a világhírű fürdők sorába emeljék.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései. 1907 évi február hó 10-től 1907 évi február hó 17-ig.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Tamás Sándor Juhász Erzsébe	leány	Erzsébet
Mihálka Jónás Siliingi Zsófia	leány	Iren
Uhnák Mihály Klincsek Mária	leány	Mária Anna

Házasság.

Völégény és menyasszony neve	Vallása
Drobni Ede Belánszki Mária	r. kath

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Tóth J.-né Gránszky A	40 év	Tüdőgyulladás
Keoskés József	40	Tüdőgümőkór
Molnár Árpád	3	Agyh. gyulladás
ifj. Sinkó József	5 hó	Bélhurut

Lévai piaciárak.
 Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
 Buzs m. mázsánként 13 kor. 40 fill. 13 kor. 80 fill. — Kétszeres 12 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. — Rossz 11 kor. 80 fill. 12 kor. 40 fill. — Arpa 13 kor. 20 fill. 13 kor. 60 fill. — Zab 14 kor. 40 fill. 14 kor. 60 fill. — Kukorica 10 kor. 40 fill. 10 kor. 80 fill. — Lencse 18 kor. 20 fill. 18 kor. 60 fill. — Bab 16 kor. 40 fill. 16 kor. 80 fill. — Kéles 9 kor. 20 fill. 10 kor. 60 fill.
 Vetőmagvak 100 kilónként Budapestén Lóhere 90 110124, Lucerna 120 130, Biborhere 30-32, Fehérhere 90 110, Nyulszapu 110 120, Baltain 26-28, Muharmag 14-15, Büköny 18-20.

14/7 sz. **Nyiltér.**

Örökösödési hirdetmény.
 1906 Deczember hó 25. Léva, Barsmegyei illetőségű magyar állami polgárnő *Waiger* Emma tisztviselő özvegye *Mödlingben* a hol rendes lakással bírt, végrendelet hátrahagyása nélkül meghalt.
 Az §§. 137, 138 cs. Pat. 1854 Augusztus hó 9. O. T. L. 208 sz. szerint az örökösök, örökségvárók és hitelezők, melyek osztrák állami polgárok, vagy itt lakó idegenek felhivatnak, követelésüket 1907 Marcius hó 15. az alult bíróságnál bejelenteni, mert ellenkező esetben, tekintet nélkül ezen követelésekre a hagyaték a külföldi hivatalnak vagy ettől igazolt személynek kiadható.
 Egyszersmint §. 140. cs. Pat. 1854. Augusztus hó 9. O. T. L. 208 sz. szerint, lesznek figyelemmel arra, hogy az itt tartózkodó örökösök a hagyaték letárgyalásért az osztrák törvényszéki hivatal által folyamodtak, az esetleges külföldi örökösök és örökség várók felhiva, követelésüket ezen határ időben bejelenteni és tudatni, hogy a tárgyalást külföldi hivatalnál kívánják, mert ha az utóbbi az átadást nem követeli, a letárgyalás itt és pedig a jelentkezett örökösökkel megtartatik.

Cs. k. Járásbíróshoz *Mödlingben*.
 I. Osztály 1907. január hó 16-án.
Brichmayer s. k.
 t. Tanácsnok.

555/1906 tlkvi szám. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A lévai kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Kovács* Sándor lévai lakos végrehajtónak *Hraskó* Károly lévai lakos végrehajtást szenvedő elleni 52 korona 74 fillér tökélettel és jár. iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbíróshoz területe levő . . . közönségben végrehajtást szenvedőnek a lévai 1925 számú tjkben A § sor 2999 hr. sz. a. foglalt egész ingatlanára 287 korona — a lévai 2269 sz. tjkben A § 1 sor 2590 hr. sz. a. foglalt ingatlanára 812 korona az u. o. 1543 sz. tjkben A § 1 sor 552 hr. sz. alatt foglalt egész ingatlanára 1440 korona kiküldési árban azzal, hogy a lévai 1925 sz. tjkben C. r. t. a. Kuna András javára bekebelezett voltig tartó haszonélvezeti jog nem érintetik, az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907 évi március hó 9 ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. bíróság tjkvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alul is el fog adatni.
 Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881 évi LX t. cz. 42 §-ában jelzett ártalammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt I. M. R. 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Kelt Léva a kir. járásbíróshoz mint telekkönyvi hatóságnál 1906 évi deczember hó 31 napján.

Pogány Virgil
 kir. járásbíró.

Kiadó lakás!
László-utca 6 sz. alatt
 2 szoba, előszoba, konyha és éléskamrából álló lakás esetleg kerttel f. évi május 1-ére kiadó.
 Bővebb felvilágosítást ad
özv. Neumann Adolfné.

Kiadó lakás!
 Kohári-utca 22 sz. alatt 4 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, pince, fás-kamra és gyümölcsöskert folyó évi május 1-étől kiadó. Bővebb felvilágosítást ad:
Özv. Váray Lajosné Kohári-utca 57 sz.

Báró Kozmitza — (ezelőtt — Mattoni fele) —
 budai
Király-keserűvíze
 az
 Erzsébet-Sósfürdő
 Enyhe hashajtó-
 főforrása.

Eladó ház
és egy külön ház telek
 Honvéd u. 43 számú ház és egy külön háztelek szabadkézből eladó esetleg bérbe adó. Bővebbet *Sztolár Mihálynál* (Hidegpinczében.)
 Tartós bérlet esetén a ház nem lesz eladva.

Kiadó lakás!
 2 szép udvari szoba és konyha május 1-től kiadó.
 Csím e lap kiadóhivatalában.
 Bérelek
 Gözekélti megszántott területeket egy vagy két évi termelésre. Bér megállapodás szerint; ajánlatokat kér
Símek Armin Lékér.

MEGHIVÁS

A Lévai Takaré- és Hitelintézet
(Részvénytársaság)

1907. évi marcius hó 5-ik napján d. u. 2 óraker saját
épülete tanácstermében Léván megtartandó

XXXIV. ÉVI

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása, közgyűlési elnök, jegyző s a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
  2. Az 1906 évi zárszámadások előterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével: a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása és felmentési határozat.
  3. Esetleges indítványok.
- Kelt Léván, 1907. február hó 12.

Az igazgatóság.

Alapszabályaink 12. §-a: Közgyűlésen résztvehetnek mindazon részvényesek, kik legalább egy nevére szóló részvényt le nem járt szelvényével együtt a közgyűlés megtartása előtt egy nappal a társulat hivatalos helyiségében letéteményeztek; — szavazati joggal azonban csak az esetre bírnak, ha a nevére szóló részvények a közgyűlés előtt 90 nappal a részvénykönyvbe bejegyezve találhatók.

A zárszámadások s javaslatok az intézet hivatalos helyiségében hétköznaponként d. e. 9—12 óra közt megtekinthetők.

VAGYON

1906 évi Mérleg-számla

TEHER

	Korona	f.	Korona		Korona	f.	Korona	f.
Készpénz 1906 deczb. 31-én	24405	58		Alaptőke	200000	—		
Váltó kölcsönök	838902	—		Tartalék tőke	266369	—		
Jelzálogos kölcsönök	1570866	—		Veszteségi tartalék tőke	13300	—		
Törlesztéses kölcsönök	302324	81		Betéti tőke	2310810	81		
Előleg kölcsönök	8787	50		Vizszeszámítolási tőke	49410	—		
Másutt elhelyezett tőkék	15633	52		10% betét kamat adó	4360	30		
M. kir. postatakarék pénztár	977	75		1904 évi osztalék szelvény	28	—		
O. m. Bank Giro számla	1058	97		1905 évi osztalék szelvény	476	—		
Érték papír számla	96200	—		Átmeneti váltó kamat	13920	78		
Intézeti ház	74000	—		Átmeneti jelzálogos kamat	18782	61		
Ingatlan számla	1440	59		Átmeneti törlesztéses kamat	3377	98		
Leltári számla	1460	83		Átmeneti előleg kamat	89	88		
Óvás és perszámla	234	46		Nyereség áthozat	16561	—		
Hátralékos jelzálogos kamat	9149	38		Nyereség 1906 évi	50.490	40	67051	40
Hátralékos törlesztéses kamat	2467	81						
Hátralékos előleg kamat	67	56						
	2947976	76			2947976	76		

Léván, 1906 december 31.

Csekey Vilmos
igazgató.

Jozefcsek Géza
főkönyvelő.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság

Fogler Lajos
felügy. biz. tag.

Dr. Kaszaniczky Kálmán
felügy. biz. elnök

Szilassy Sándor
felügy. biz. tag.

MEGHIVÁS.

A LÉVAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT
XLI. ÉVI

rendes közgyűlését

folyó évi március hó 3-án

délelőtt 10 óraker saját épülete tanácstermében fogja meg-
tartani, melyre a t. részvényesek ezennel meghívattak.

Tárgyai:

1. Közgyűlési elnök és jegyző választása, s a jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
  2. A zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság javaslatai a felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása és felmentési iránti határozat hozatal.
  3. Nehai Toóth Zsigmond volt igazg. tag és Dr. Novotny Imre volt int. ügyész letéti részvényeiknek kiadása feletti rendelkezés.
  4. Egy igazgatósági tag megválasztása az alapszabályok 26. §-a értelmében.
  5. Az alapszabályok 13. 17. 18. 20. 85. 90. és 92. §-ainak módosítása.
  6. Az alapszabályok 15. §-a alapján netán beérkező indítványok tárgyalása.
- Kelt Léván, 1907. február hó 7-én.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályok 13. §-ából. A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogait, ki a közgyűlési meghívó kelte előtt legalább 60 nappal már a részvényesek könyvében részvényesként be volt vezetve, s ki ily tulajdonjogi részvényét a közgyűlés előtt legalább is egy órával az intézet pénztáránál letéteményezte.

A zárszámadások a pénztárat hivatalos helyiségében naponként d. e. 9—12 óra között megtekinthetők.

Tartozik Mérleg-számla 1906 évi december hó 31-én Követel

F. k. lapsz.	Vagyon:	Korona	fill.	Korona	fill.	F. k. lapsz.	Teher:	Korona	f.	Korona	f.
47/III.	Pénztári készlet			67240	59	199	Részvényalaptőke			200000	
48/III.	Váltó tárca			1208977	93	11/III.	Tartalék alap	150000			
49/III.	Kamatkozó jelzálog kölcsönök	1.673.784				191	Veszteségi tartalék alap	20000			
23/III.	Törlesztéses jelz. kölcsönök	1.025.894	82	2699678	82	281	Értékbiztosítási alap	10000		180000	
53/III.	Kézi zálog és előlegek			86316		192	I. nyugdíjalap	40000			
277	Ért. kpapírok			138000			II. nyugdíjalap	14989	32	54989	32
6/III.	Előlegek és óvási díjak			599	29	25/III.	Betétek				
16/III.	M. kir. postatakarék-pénztár és O. M. bank giro számláján			1475	66	26/III.	Engdm. után át. jelz. köles			3428126	86
289	Előlegek jótékonycz. adak.			1470		51/III.	Felnevett részv. osztalékok			190147	86
193	Intézeti ház			100000		18/III.	Vizszeszámítás			200	
8/III.	Kölcsönök átmenő kamatai			3828	15	9/III.	Zálogadasi fölösleg			81	61
225	Köles. utáni hátr. kamatok			23261	63	222	Kölcsönök után 1907 évre előre bevett kamatok			40177	10
282	Átmeneti tételek			4500			Nyereség mint egyenleg			60125	82
14/III.	Butor és felszerelések			5000							
				4290348	07					4290348	07

Léván, 1906. december hó 31-én.

Igazgatóság:
Holló Sándor s. k.
igazg. elnök.

Könyvvezetésért:
Mercáder Alajos s. k.
főkönyvvezető.

Ezen mérleg-számla a kereskedelmi törvény 192 §-a értelmében a fő- és mellék könyvekkel összegegyeztetvén, valamint a kimutatott értékek leltározatván, azokat helyesnek és megegyezőnek találtuk.

Dr. Lakner Zoltán s. k.
felügyelő bizotts. tag.

Dr. Kmoskó Béla s. k.
felügyelő bizottsági elnök.

Fizély Lajos s. k.
felügyelő bizotts. tag.

*) Betétként kezeltetik.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

TEMESVÁR

Mag. növény-, Rózs- és Fa-Nagytenyészetek.

(Művelési terület 94 hold.)

VILÁGKIVITEL!

A legjobb magvak kerti és mezei veteményezésre.

(Mühle magvai jóságbaa elérhetők, de ebben felülmúlhatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák

(Mühle fái többször átültettek, jól iskoláztattak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

A legszebb fenyőfélék, díszcserjék, rózsák stb.

(Mühle túlevellői mind télálló, dísz- és kuszócsereji, valamint rózsái a létező legszebb virágok.)

Postacsomagok magvakkal 5 koronán felüli értékben bárhová bérmentve küldetnek. — Mühle kertészeti kézikönyvei díllettársok számára a legjobbak, megrendelésekhez ingyen csatoltatnak, — páratlan a maga nemében — kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetnek.

Dúsan illusztrált főárjegyzék

Védjegy: „Horgony!”
A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiójának bizonyult háziser, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közszerényét, csúznál és meghúlések-nél, bedörzsölés képpen használva. — Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerész-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten. Ajánlja:

Barack-pálinka | Kecskeméti keserű
Barack-cognac | Kecskeméti gyomorkes.
Barack-crème | Kecskeméti gyógykeserű

Tulipán likőr | Tulipán cognac
Jéglikőr | 48-as likőr

Port-Arthur-kes. | Influenza elleni likőr
Porth-Royl rum | Cake-Walke likőr
Kecskeméti vidit | Malakoff és Mogador

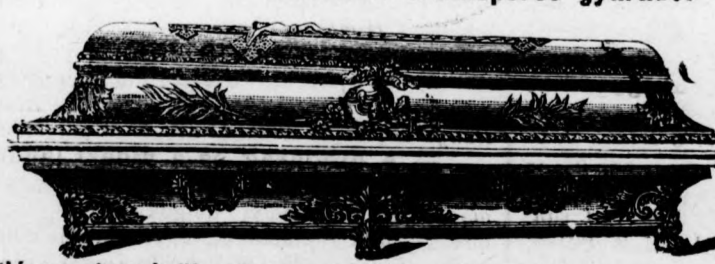
különlegességeit.

Kapható:
Kertész Lajosnál Léván.

Bars- és Hontmegyerésére
érczkoporsó főraktár Kern Testvéreknél Léván.

Beschorner A. M.

első cs. kir. osztr.-magyar-, német franczia-, olasz- és orosz szabaldalmazott érczkoporsó gyárából.

Ezen szabadalm. érczkoporsók Európában majd minden egészségügyi hatóságok által nemcsak a hullák szállításához, leginkább

légmentességük miatt, mi által az légártalmas szesz (hullaméreg) kigőzölését akadályozzák, a legjobban ajánlatnak.

Szép kiállítása, gazdag díszítése, olcsósága, tartóssága, sir- és sirboltokban használhatósága ezen gyártmányoknak kivitták minden művelt országban a legnagyobb elterjedést, ára 8 frttól 100 frtig.

Fakoporsók gyermekek részére 3 forinttól, felnőtteknek 8 forinttól 15 frtig.

Ugyisintén siremlékek, vaskerítések, kereszték, szemfedelek, párnák, koszorúk, szalagcsokrok stb. nagy választékban jutányos áron.

Kaphatók KERN TESTVÉREKNÉL Léván.